

Vychodí mimo pondelku a piatku každý deň, vpredvečer dátumu o 6. hod.

Redakcia a administrácia:
Budapešť, VIII.,
Mária ul. č. 15.

Telef. n.: József 12—97.

SLOVENSKÝ DENNÍK

Predplatné:
na rok . K 20.—
na pol roka K 10.—
na štvrt roka K 5.—
na mesiac . K 1.75

Do Nemecka i Srbska ročne 24 korún. Do ostatného cudzozemska i do Ameriky ročne 32 korún. —

Ročník V. Číslo 201.

BUDAPEŠŤ, v sobotu, 21. novembra 1914.

Jednotlivé čísla po 6 hal.

Vojna.

Severné bojište.

Úradná zpráva. 18. nov. Došla popoludní. Válečné pohyby spojencov prinútili hlavné ruské sily v Ruskom Poľsku do boja, ktorý sa na celej čiare medzi priaznivými okolnosťami rozvinul. Jedna naša bojujúca tlupa zajala včera 3000 Rusov. Napredovanie ruských síl proti Karpatom je naproti týmto veľkým bojom len podriadeného významu. Jednu silnú jazdeckú tlupu nepriateľa rozmetali nečakaný oheň našej artilerie vtedy, keď sa táto práve rozvinula.

Generálmajör Höfer v. r.

Nemecká úradná zpráva. Hlavný stán sdeľuje 18-ho nov. do poludnia: V Poľsku na území od Lodzi na sever vyvinuly sa nové boje, v ktorých ešte nebolo rozhodnutia. Od Soldavi na juhovýchod sme prinútili nepriateľa na ústup po Mlavu. Na najkrajnejšom severnom krýdle sme 16. a 17. t. m. nabili a smerom na Pílkollen zahnali silné ruské jazdeckvo.

Berlín. 18. novembra. Z východného bojišťa prichádzajú stále priaznivé zprávy. Počet zajatcov činí viac než 50.000 ľudí.

Ruská úradná zpráva. Petrohrad, 18. nov. (cez Rím.) Ruský veľký stán vydal 14. nov. nasledujúcu úradnú zprávu: Na východopruskej fronte pokračujeme v akcii, hlavne v blízkosti Soldavy. Medzi Vislou a Vartou boly potýčky stráží. Na ceste v smere na Krakov prešli naše voje cez rieku Černavu a v Haliči sme zaujali Tarnov.

Berlín. 18. nov. Z Kodane sdeľuje „Tagesblatt“, že ruská flota opustila Helsingfors a odplávala na juhovýchod. Má v pláne stretnúť sa s nemeckou flotou a ju prinútiť do boja

Berlín. 18. nov. „Nationalzeitung“ sdeľila chýr, že medzi nepriateľskými vojakmi, zajatými pri Eydtkuhnen a Stallupönen bolo mnoho Japoncov v japonskej uniforme. Boli to údajne japonskí kanonieri, ktorí slúžili pri ruskej artilerii. Naproti tejto zpráve sdeľuje teraz „Münchener Neueste Nachrichten“, že v smerodajných kruhoch vojenských nevedia nič o tom, že by na východnej fronte japonskí vojaci bojovali a že by takýchto boli zajali. Zpráva Nationalzeitungu je teda bez podkladu.

Stockholm. 18. nov. (N. T. H.) Car sa nedávno informoval o finskej otázke a prijal na vypočúvanie vojenského gubernátora Finska, ktorý mu dlho referoval o tamojších pomeroch. Následkom týchto informácií a vzhľadom na vážnosť stavu dostane Finsko pravdepodobne ústavu, ktorá zabezpečí Finom pod istými podmienkami samostatnosť. Z Finska bolo Rusko nútené veľký počet vojska odiahnuť. Známe je, že Fínovia boli posiaľ oslobodení zpod vojenskej služby za istú, sumárnu daň. Rusko probovalo na začiatku vojny násilne asentovať Finov, teraz však vidí, že to môže len v ústavnej forme robiť. Zrejme je, že to núti ruskú vládu na úpravu ústavy, lebo vidí, že si s Finskom násilím nepomôže. Plán finskej ústavy prišiel tak na jav, že v blízkych dňoch zahája v Kronštadte vyjednávanie za účasti Ruska, Anglicka a Švédska cieľom zabezpečenia plavby na Východnom mori, a na týchto vyjednávaniach bude zastúpené i Finsko, ako autonómne, neodvislé územie.

Petrohrad. 18. nov. (Cez Rím.) Nemecké vzducholode systému Albatrosovho hádzaly

na čiare Konin - Kutno - Plock bomby. Nad Rütten zjavy sa Zeppelinov, na ktoré ruskí dragóni strieľali. — „Frankfurter Zeitung“ sdeľuje z Petrohradu, že sa nad Kronštadtom zjavil jeden nemecký aeroplán. Veliteľ pevnosti sľúbil 10.000 rublov tomu, kto nemeckú vzducholod' zniči.

„Berliner Tageblatt“ sdeľuje o zajatí varšavského gubernátora nasledovné: Barón Korff odcestoval v sprievode svojho adjutanta z Varšavy ráno, na súkromnom automobile v smere na Kutno, nevediac ovšem, že Kutno zaujali Nemci po veľkých uličných bojoch. Pri Tarnove stretol sa gubernátor s predstrážou nemeckej jazdy a chcel v opačnom smere prechaf, dragóni ho však dohnali a bez všetkej sebeobranu zo strany gubernátora zajali a odviezli do Gnesenu. Tu ho umiestili v jednom prvotriednom hoteli. Korff hovorí korektne nemecky. Šofér jeho, rodom Poliak, hovoril, že sa vo Varšave veľmi boja vzdušných bomb. Tieto bomby urobili v meste mnoho škody, ktoré ruské vojsko bolo vyprázdnilo. Šoféra, pretože nie je vojakom, pustili na slobodu, gubernátora a jeho adjutanta však stráži patrola.

Viedeň. 19. nov. Zpravodajca „Corriere d'Italia“ rozprával sa s jedným ruským zajatcom, dôstojníkom. Dôstojník dopytoval sa, že čo pišu rumunské časopisy, a keď dostal odpoveď so smiechom povedal: My vieme, že sa tieto časopisy nazdajú, že my bojujeme za veľké Rumunsko. Necháme ich rozprávať! Ale keď príde veľké porávanie, nezabudneme, prečo sme sa chytili zbrane. Cieľom Ruska je Carihrad. Nám je ten potrebným, aby sme mali cestu do Stredozemného mora. Teraz teda neurobíme tú chybu, aby sme zastali v pol ceste. My nestvoríme neodvislé Rumunsko, ale opačne, prinútime Rumunsko, aby sa podriadilo našim carihradským aspiráciám.

Úradná zpráva. Došla 19. nov. večer o 6. hod. V Ruskom Poľsku sa boj priaznive rozvíja. Dľa dosavadných zpráw sme zajali 7000 Rusov, ukoristili 18 strojových pušiek a viac diel.

Generálmajör Höfer v. r.

Parížsky **Daily Mall** sdeľuje zo Stockholmu: Veliteľ parníka „Norden“ oznámil, že keď šiel okolo majáku Gjedser na Baltickom mori, stretol sa s jedným nemeckým križiakom. Križiak mu rozkázal, aby sa rýchlo vzdialil z toho kraja, lebo v blízkosti bude boj medzi ruskými a nemeckými loďami. Na „Nordeni“ bolo celkom dobre počuť ustavičné dunenie diel.

Južné bojište.

Úradná zpráva z južného bojišťa 18. novembra: Na juhovýchodnom bojišti pri značných prieťahoch cez rieku Kolubru bolo viac väčších bojov. Naše sily sú už na druhom brehu. 16. nov. sme zajali 1400 mužov a ukoristili sme mnoho válečného materiálu.

Bukarešť. 18. nov. Dľa telegrafického sdelenia z Nišu nariadilo najvyššie veliteľstvo srbských vojsk armáde srbskej na okolí Valjeva, aby ustúpila zo strategických príčin od Valjeva do Lapova a aby tam opevnila svoje pozície.

Softa. 18. nov. Dľa úradného sdelenia zo Štrumice utieklo z Valjeva 15.000 ľudí. Toto úradné sdelenie i to oznamuje, že v Úskübe ošetrujú 20.000 ranených.

Softa. 18. nov. Dľa zprávy došlej z Nišu i sami Srbi uznávajú, že v boji pri Valjeve padly do rakúskeho zajatia 4 srbské pluky,

3000 vojakov a 60 dôstojníkov od rozličných plukov. Okrem toho ukoristili voje monarchie 24 strojových pušiek, 18 diel a mnoho zástav.

Milano. 18. nov. Dľa zprávy z Cetinje zjavy sa nad Barom rakúsko-uhorské vzducholode a hodily na prístav bomby, ktorým však životy — tak sa zdá — nepadly v obeť.

Rjeka. 18. nov. Od niekoľko dní zúri na Jaderskom mori taký silný víchor (širokko), že francúzska flota nemôže zahájiť žiadnu akciu. K tomu panuje hustá hmla, tak že francúzske lode nemôžu pomáhať obhájom vrchu Lovčena, ktorý naša artileria silno napáda. Na Lovčeni je už po kolená napadnutý sňah a z čiastky zlé počasie, z čiastky grandiózna práca našej artilerie veľmi oslabilu práceschopnosť obhájom Lovčena. Tito sú už na toľko málo nebezpeční, že v Kotore je znovu uvedený riadny občiansky život. Vrchnosť pečuje o potravníctvo; chudobní dostávajú v ľudových kuchyniach zaopatrenie a zimný odev.

Západné bojište.

Nemecká úradná zpráva. 18. nov. predpoludním: V západnej Flandrii trvajú boje ďalej. Postavenie sa podstatne nezmenilo. V Argonnských horách sme svoju ofenzívu so zdorom napred potisli. Od Verdunu na juh sme francúzske nápady odrazili. Pri Saint Mihieli ofenzíva proti našej sile, sústredenej na brehu Maasu, nameraná po zdarnom začiatku, úplne ztroskotala. Na juhozápad od Ciry naša ofenzíva prinútila Francúzov, aby opustili čiastku svojich pozícií. Chapillon naše voje dobyli útokom.

Berlín. 18. nov. Cez Hollandsko sdeľujú z Londýna: „Daily Mail“ prináša v nedeľnom čísle zaujímavé detaily západného boja od svojho zpravodajcu na západnom bojišti, z Paríža. Cieľom nemeckej ofenzívy je Calais. V blízkosti Yperu, v jednej hore, bol veľmi rozhorčený boj. Pero nemôže opísať a modzog nechápe, že čo všetko nevydrží človek, hlavne nemeckí vojaci. Bol boj na bajonety, v ktorom nikdo nežiadal a ani nedal pardonu. Ako ďaleko bolo vidieť, nebolo raneného, len samí mŕtvi. „Daily News“ sdeľuje včerajším dátumom, že Nemci podnikli úporný boj proti Ypernu a spojenecké voje prišli na tomto mieste do kritického položenia. Všetko od toho závisí, či bude môcť spojenecké vojsko ešte niekoľko dní udržať teraz zaujaté pozície, lebo nemecká ofenzíva je o mnoho úpornejšia, nežli bola kedykoľvek dosiaľ. Na oboch stranách sú hrozné ztráty. Spojenci dosiaľ majú ešte Yperu v moci. Včera a dnes od včasného rána do pozdnej noci pracovali naše zdravotnícke oddiely do úmoru, aby mohli dopraviť ranených na pobrežie.

Londýn. 18. nov. „Times“ zaoberá sa vo veľmi nervózne písanom úvodníku o invázii Nemcov. Medzi iným píše: Ti, ktorí sa klamú myšlienkou, že Nemecko nemá dostatočných vojsk k tomu, aby v Anglicku vykotvilo, sú naozaj veľkí optimisti. Ešte mnoho milionov Nemcov stojí v zbrani a ich láska k vlasti je nám neprirodzená. Hovorí o rozdieloch kvality nemeckej a anglickej floty je bláznovstvo. Prítomnosť nám ukázala, že čo kdo vie. Budúcnosť nám to i naďalej ukáže. Ale to si musíme zapamätať, že od bezpečnosti anglických ostrovov závisí výsledok vojny a preto láka Nemecko napadnutie týchto. A opakujeme: bolo by mýlkou tvr-

